

پرسش ۵۱: ملائکه از کجا دانستند انسان خون‌ها می‌ریزد؟

سؤال / ۱۵: قال تعالى: (إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً)، فقالت الملائكة: (أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدَّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ) ^۱. من أين عرفت الملائكة بأن الإنسان يفسد ويسفك الدماء قبل حتى أن يخلق في الأرض؟

پرسش ۵۱: خداوند متعال می‌فرماید: (من در زمین جانشینی قرار می‌دهم) و فرشتگان گفتند: (آیا کسی را قرار می‌دهی که در آنجا فساد کند و خون‌ها بریزد و حال آنکه ما به ستایش تو تسبیح می‌گوییم؟). فرشتگان پیش از آنکه آدم بر زمین خلق شود، از کجا دانستند انسان فساد می‌کند و خون‌ها می‌ریزد؟

الجواب: كان هناك في الأرض خلق قبل آدم (ع)، ونشروا الفساد وسفك الدماء فيما بينهم فأهلكهم الله سبحانه وتعالى بذنبهم². والملائكة ظنوا أن المخلوق الجديد - وهو آدم (ع) وذراته - سيعدون الكرارة مرة أخرى وينشرون الفساد وسفك الدماء، ولكنهم يجهلون أنه بعد قيام القائم (ع) ستقوم دولة العدل والتوحيد الإلهي على الأرض، وينتشر الصلاح والسلام بين الناس.

پاسخ: پیش از آفرینش آدم (ع)، بر روی زمین خلقی وجود داشت که فساد و خونریزی را در میان خود منتشر کردند و خداوند به خاطر گناهانشان آنها را هلاک نمود. فرشتگان گمان بردنده که مخلوق جدیدکه آدم (ع) و نسل او هستند هم همان کارها را از سر می‌گیرند و به نشر فساد و خونریزی می‌پردازند، ولی آنها نمی‌دانستند که پس از قیام قائم(ع) دولت عدل و توحید الهی بر روی زمین بر پا و صلح و دوستی بین مردم فراگیر خواهد شد.

² الإمام الباقر (ع) عن أبيه عن أمير المؤمنين (ع)، قال: (إِنَّ اللَّهَ لَمَا أَرَادَ أَنْ يُخْلِقَ خَلْقًا بِيَدِهِ وَذَلِكَ بَعْدَمَا مَضَى عَنِ الْجِنِّ وَالنَّاسِ فِي الْأَرْضِ سَبْعَةَ آلَافِ سَنَةٍ فَرَفِعَ سَبَحَانَهُ حِجَابَ السَّمَاوَاتِ وَأَمَرَ الْمَلَائِكَةَ أَنْ انْظُرُوهُ إِلَيْهِ أَهْلَ الْأَرْضِ مِنَ الْجِنِّ وَالنَّاسِ فَلَمَا رَأَوْا مَا يَعْمَلُونَ فِيهَا مِنَ الْمُعَاصِي وَسَفْكِ الدَّمَاءِ وَالْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ بَغَيَ الرَّحْمَنُ عَظِيمُ ذَلِكَ عَلَيْهِمْ وَغَضِبَ اللَّهُ تَعَالَى وَتَأَسَّفَ عَلَى الْأَرْضِ وَلَمْ يَمْلِكُوا غَصِبَّهُمْ، وَقَالُوا: رَبُّنَا أَنْتَ الْعَزِيزُ الْقَادِرُ الْعَظِيمُ الشَّانِ وَهَذَا خَلْقُ النَّذِيلِ الْحَقِيرِ الْمُتَقْلِبُ فِي نَعْمَتِكَ الْمُتَمَتعُ بِعَافِيَتِكَ الْمُتَهَنِّءُ فِي قَبْضِتِكَ وَهُمْ يَعْصُونَكَ مِثْلَ هَذِهِ الذَّنْبِ وَيَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا تَغْضِبْ وَلَا تَتَنَقَّمْ لِنَفْسِكَ وَأَنْتَ تَسْمَعُ وَتَرَى وَقَدْ عَظَمَ ذَلِكَ عَلَيْنَا وَأَكْبَرُنَا لَكَ ، فَقَالَ جَلَ جَلَلُهُ: إِنِّي جَاعِلُ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً تَكُونُ حَجَةً لِي فِي أَرْضِي عَلَى خَلْقِي. قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: أَتَجْعَلُ فِيهَا كَمَا أَفْسَدَ هَؤُلَاءِ وَيَسِّفَكَ الدَّمَاءَ كَمَا فَعَلَ هَؤُلَاءِ وَيَتَحَاسِدُونَ يَتَبَاغِضُونَ فَاجْعَلْ ذَلِكَ الْخَلِيفَةَ مَنَا فَانَا لَا نَتَحَاسِدُ وَلَا نَتَبَاغِضُ وَلَا نَسْفَكُ الدَّمَاءَ وَنَحْنُ نَسْبِحُ بِحَمْدِكَ وَنَقْدِسُ لَكَ ، قَالَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ إِنِّي أَرِيدُ أَنْ أَخْلُقَ خَلْقًا بِيَدِي وَاجْعَلُ مِنْ ذَرِيَّتِهِ الْأَبْيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَعِبَادَ اللَّهِ الصَّالِحِينَ وَأَئِمَّةَ مُهَدِّيِنَ وَاجْعَلْهُمْ خَلَفَائِي عَلَى خَلْقِي فِي أَرْضِي يَهُدُونَهُمْ إِلَى طَاعِتِي وَيَنْهُونَهُمْ عَنِ مُعْصِيَتِي وَأَجْعَلْهُمْ حَجَةً لِي عَلَيْهِمْ عَذْرًاً وَنَذْرًاً...» تفسير القرمی : ج 1 ص 36.

امام باقر(ع) از بدرانش از امیرالمؤمنین(ع) روایت کرده است که فرمود: (وَقَتِي خَدَاوَنْدَ ارَادَه کَرَدَ آدَمَ رَا باَقِرَتَشَ خَلَقَ كَنَدَ وَابِنَ بَعْدَ اَنْ بَوَدَ كَه اَز خَلَقَتْ جَنَّ وَنَسَنَاسَ بَرَ روی زمین هفت هزار سال گذشته بود، حجاب آسمانها را برداشت و به ملائكة امر فرمود که به اهل زمین از جن و نسناس نظر افکنند. چون آنچه از گناهان و ریختن خونها و فساد در زمین برخلاف حق را انجام می‌دادند، مشاهده کردند، بر آنها بسیار گران آمد و به خاطر خداوند متعال خشمگین شدند و بر اهل زمین تاسف خورده و گفتند: پروردگارا! تو عزیز قادر عظیم الشأن هستی و این خلق تو ذلیل حقیر تو است که در نعمت تو غوطه‌ور است و از عافیت پهنه‌مند و در قبضه‌ی تو می‌باشد، با این گناهان، معصیت تو را می‌کند و در زمین فساد می‌کند و تو خشمگین نمی‌شوی و انتقامت را نمی‌گیری، در حالی که می‌بینی و می‌شنوی؟! این موضوع بر ما عظیم و گران است و به خاطر تو بزرگتر نیز می‌باشد. خداوند جل جلاله فرمود: من جانشین و خلیفه‌ای بر زمین قرار می‌دهم که حجت من بر خلق در زمین باشد. ملائکه گفتند: آیا کسی را قرار می‌دهی که در آن فساد کند همان طور که اینان فساد کردند، و خونها بریزد همان طور که اینان چنین کردند و به یکدیگر حسابات ورزند و کینه‌جویی کنند؟! این جانشین را از بین ما برگزین که ما حسابات نمی‌ورزیم و کینه‌جویی نمی‌کنیم و خون‌ریزی نمی‌کنیم در حالی که حمد تو را تسبیح می‌گوییم و تو را تقدیس می‌کنیم. خداوند تبارک و تعالی فرمود: من چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید. من اراده کرده‌ام خلقی با قدرتم بی‌افرینم و از نسل او انبیا و فرستادگان و بنده‌گان صالح خداوند و ائمه‌ی هدایتگر برگزینم و آن‌ها را جانشینانم در زمینم قرار دهم که آن‌ها را به اطاعت من هدایت کنند و از معصیت و نافرمانی ام بازدارند و آنان را حجت خودم بر ایشان از نظر بشارت و انذار قرار دهم....». تفسیر قرمی: ج 1 ص 36.
